

Barn - Vet jag vad
det innebär?

PENGAR

Manual

Svensk översättning av det holländska materialet "Do I know what that involves?"
www.asvz.nl Denna version av Toolkit är reviderad av SUF-Kunskapscentrum
2025-07-03. Nya delar är bildstöd till TID, uppgift för PENGAR med budgettavla,
uppgift för FÄRDIGHETER med Kunskapsstöd samt bildstöd.
SUF-Kunskapscentrum www.regionuppsala.se/suf

Innehåll PENGAR

För läsbarhetens skull har författaren valt att referera till klienten i feminin form.

1. **I**ntroduktion
Allting förändras när du får ett barn
2. **I**nformation PENGAR - till proffesionell
3. **Ö**versikt av frågekort
4. **T**ips för fortsatt diskussion
5. **U**ppgift för PENGAR
5.1 Uppgift för PENGAR Hur mycket kostar det?
6. **V**iktig information till klienten -
Hur mycket kostar det att ha ett barn?

Introduktion

Allting förändras när du får barn

Hur mycket pengar kostar det att ha ett barn?

Den här delen omfattar området PENGAR.

Du och din klient, om möjligt tillsammans med hennes partner, kommer att gå igenom många frågor.

- Hur spenderar du pengarna nu?
- Vad ändras om du får ett barn?
- Hur mycket pengar kostar ett barn egentligen?

Information -till professionell

- **En spelplan:** PENGAR
- **8 frågekort:**
PENGAR, med frågor på båda sidorna
- **Blanka frågekort**
- **Uppgifter för PENGAR.** "Hur mycket kostar det?"
Budgettavla
- **Viktig information till klienten**
"Hur mycket kostar det att ha ett barn?"

Metod

Välj en bra plats där ni kan utforska frågorna tillsammans och göra uppgifterna.

Du har valt att arbeta med området PENGAR. Placera spelplanen för PENGAR. på ett bord. Lägg även de övriga spelplanerna (TID, BOSTAD, RELATIONER och FÄRDIGHETER) bredvid den. Detta tydliggör att du måste vara medveten om många saker när du har ett barn. Säg detta högt till klienten också. Säg därefter att du kommer att börja med området PENGAR.

Lägg nu undan de övriga spelplanerna.

Börja med att definiera den nuvarande situationen med hjälp av NU-frågekorten. Placera de åtta frågekorten med NU-sidan uppåt på de markerade platserna på spelbrädan. Du kan också skriva egna frågor på de blanka frågekorten. Dessa kan ersätta en eller flera av de förtryckta frågekorten.

Det viktiga är att skapa dialog. Låt klienten upptäcka och berätta så mycket som möjligt på egen hand. Förslag på ytterligare frågor finns också i denna manual.

Gå sedan igenom frågorna en gång till, men den här gången föreställer ni er att det även finns ett barn med i bilden. Korten vänds en i taget, så att sidan med BARN nu är vänd uppåt.

När en fråga har diskuterats ingående, kan den tas bort från spelplanen och placeras åt sidan för att tydligt visa att diskussionen om detta ämne är klar.

Var medveten om att det finns olika sätt att arbeta med frågekorten. Exempelvis kan det vara bättre för vissa klienter att ta ett kort i taget från en hög och lägga det på spelplanen för att prata om det. När man är klar lägger man ut nästa kort. Se vilka sätt som fungerar bäst för er båda.

Gör sedan uppgiften för PENGAR "Hur mycket kostar det?" Avsikten är att klienten och hennes partner, om det är lämpligt, gör en uppgift till nästa gång ni ska träffas. Se till att klienten har tillräckligt med arbetsmaterial med sig hem för att kunna göra uppgiften.

Förklara uppgiften tydligt. Först tydliggör ni hur ekonomin ser ut idag. Sen ser ni på hur ekonomin förändras om man har ett barn. Om det behövs, börja göra uppgiften tillsammans. Det kan vara så att klienten behöver extra stöd från sin familj eller någon annan i hennes närhet (en boendestödjare, kontaktperson etc) för att göra uppgiften. Diskutera detta ingående och gör en överenskommelse om hur det ska göras.

Slutligen, gå igenom häftet Viktig information till klienten "Hur mycket kostar det att ha ett barn?"

Läs igenom texten tillsammans och låt sedan klienten ta med denna hem så att hon kan läsa texten igen och diskutera med andra personer.

Pengar

Översikt av frågekorten

Nu

Med barn

Hur mycket pengar får du
varje månad?

Hur kommer din inkomst att
förändras om du får ett barn?

På vad spenderar du dina pengar?

Hur kommer du att spendera
dina pengar om du har ett barn?

Hur planerar du dina matinköp och inköp
av hushållsartiklar? Hur går det till när
du handlar mat?

Hur kommer du att planera för dina matinköp
och inköp av hushållsartiklar när du har ett
barn? Hur gör du när du ska handla mat om
du har ett barn?

Hur ofta shoppar du?
Vad brukar du shoppa?
Är det viktigt med märkesvaror?

Hur ofta kan du shoppa om du har ett barn?
Vad kommer du att köpa?
Är det viktigt med märkesvaror?

Var brukar du handla?

Var skulle du handla
om du hade ett barn?

Vad gör du om pengarna tagit slut
innan nästa inkomst kommer?

Vad gör du om pengarna tagit slut innan
nästa inkomst kommer och du behöver
blöjor, barnmat eller mat.

Vilka saker behöver du pengar till nu?

Vilka saker kommer du behöva handla om
du har ett barn?

Vad händer om du inte kan
betala räkningarna i tid?
(hyra, vatten, telefon och el)

Kan du ta hand om ett barn om du inte
kan betala räkningarna i tid?
(hyra, vatten, telefon och el)

Pengar

Nu

Hur stor är din månadsinkomst?
Hur mycket pengar får du varje månad?

Pengar

Med ett barn

Var skulle du handla
om du hade ett barn?

Pengar

Nu

På vad spenderar du dina pengar nu?

Pengar

Med ett barn

Vad gör du om pengarna tagit slut
innan nästa inkomst kommer och du
behöver blöjor, barnmat eller mat.

Pengar

Nu

Hur ofta shoppar du?
Vad brukar du shoppa?
Är det viktigt med märkesvaror?

Pengar

Med ett barn

Vilka saker kommer du behöva
handla om du har ett barn?

Pengar

Nu

Hur planerar du dina matinköp och
inköp av hushållsartiklar? Hur går
det till när du handlar mat?

Pengar

Med ett barn

Kan du ta hand om ett barn om du
inte kan betala räkningarna i tid?
(hyra, vatten, telefon och el)

Pengar

Nu

Var brukar du handla?

Pengar

Med ett barn

Hur kommer din inkomst att förändras om du får ett barn?

Pengar

Nu

Vad gör du om pengarna tagit slut innan nästa inkomst kommit?

Pengar

Med ett barn

Hur kommer du att planera för dina matinköp och inköp av hushållsartiklar när du har ett barn?
Hur gör du när du ska handla mat om du har ett barn?

Pengar

Nu

Vilka saker behöver du pengar till nu?

Pengar

Med ett barn

Hur ofta kan du shoppa om du har ett barn? Vad kommer du att köpa?
Är det viktigt med märkesvaror?

Pengar

Nu

Vad händer om du inte kan betala räkningarna i tid?
(hyra, vatten, telefon och el)

Pengar

Med ett barn

Hur kommer du att planera för dina inköp av mat och hushållsartiklar när du har ett barn? Hur gör du när du ska handla mat om du har ett barn?

Pengar
Med ett barn

Pengar
Med ett barn

Pengar
Med ett barn

Pengar
Med ett barn

Pengar
Med ett barn

Pengar
Med ett barn

Pengar
Med ett barn

Pengar
Med ett barn

Pengar

Nu

Pengar

Nu

Pengar

Nu

Pengar

Nu

Pengar

Nu

Pengar

Nu

Pengar

Nu

Pengar

Nu

Tips för fortsatt diskussion

Frågorna och uppgifterna är tänkta att göra klienten och ev. partner medvetna om att ett barn kostar pengar. När man får barn så kanske man inte kan jobba lika mycket och då får man lägre inkomst. Då måste man se över hur pengarna används. Man måste veta hur mycket saker och ting kostar inte minst när man ska ansvara för ett barn.

När man får barn, måste barnet alltid prioriteras.

Dessa frågor ställs så att det är möjligt att ställa ytterligare specifika frågor och öppna för en dialog med klienten. Ge klienten möjlighet att berätta själv och försök inte vara alltför styrande under samtalet. På så sätt kan du också ta reda på om personen redan har en viss inblick i vad som är viktigt när det gäller ekonomin (till exempel, betala räkningar i tid, planera inköp och veta hur mycket saker och ting kostar).

Några förslag på fler frågor:

- Vet du hur mycket pengar du gör av med nu?
- Vet du vad saker kostar?
- Är du beredd att ändra dina köpvanor?
- Hur ska du göra för att ändra dina köpvanor?

Därefter kan du och klienten fortsätta med att gå igenom Uppgiften "Hur mycket kostar det?" Diskutera även informationen från informationsbroschyren "Hur mycket kostar det att ha ett barn?".

Uppgift för PENGAR

Hur mycket kostar det?

Uppgift för PENGAR ”- Hur mycket kostar det?”

syftar till att göra klienten medveten om att ett barn kostar pengar.

Man måste veta hur mycket saker och ting kostar.

Ett barn kostar pengar och man måste kunna betala för det.

När ni gör uppgiften så tydliggör ni först hur ekonomin ser ut idag, med inkomster och utgifter över en månad. Därefter undersöker ni hur ekonomin förändras om man har ett barn. Till er hjälp har ni en budgettavla med löstagbara pengar.

För att urskilja de utgifter som tillkommer om man har ett barn så är bakgrunden på pengarna i olika färger. Vit bakgrund används när ni tittar på hur ekonomin ser ut idag. Röd bakgrund används om man har ett barn. På tavlan finns också en spalt med rubriken Övrigt och sparande. Här kan ni lägga till symboler för övriga utgifter som inte inryms under övriga spalter.

Enligt Konsumentverkets beräkningar så kostar ett barn ungefär 2 miljoner kronor fram till 18-års ålder. Konsumentverket har också gjort beräkningar som visar att basutrustning för barnets första år kostar ca. 20 000 kronor, vilket motsvarar ca. 1600 kronor per månad. Till det tillkommer kostnader för mat, kläder och blöjor som kostar ca. 22 000 kronor det första året, vilket motsvarar 1800 kronor per månad.

Tips för att minska kostnaderna:

- **Köp begagnat:** Barnvagn, bilbarnstol och kläder, kan köpas begagnat till ett lägre pris.
- **Låna eller ärv:** Fråga släkt och vänner om de har saker som du kan låna eller få arva.
- **Jämför priser:** Jämför priser på olika butiker och online för att hitta de bästa erbjudandena.
- **Handla smart:** Undvik impulsköp och köp bara det du verkligen behöver.

Kostnadsberäkning: Vad det kan kosta för en 20-åring att bo hos föräldrar eller i eget boende samt ytterligare kostnader för ett barn			
Utgifter per månad	Bo hos föräldrar	Bo i eget boende	Ytterligare kostnader för ett barn 1 år
Mat *	3000	3000	900
Hyra/Försäkring	2800	7100	200
Hygien	500	500	600
Kläder	800	800	1000
Fritid	600	600	200
El	200	400	0
Mobil/Internet	400	900	0
Resor med lokaltrafik	700	700	0
Övrig barnutrustning			500
Summa övriga utgifter	9000	14000	3400

Källa konsumetverket.se (avrundat till jämna 100-tal) 2025

*all mat lagas hemma utom luncher vardag

Pengar

Hur mycket kostar
det att ha ett barn?

**Viktig information
till klienten**

Viktig information till klienten

PENGAR

Hur mycket kostar ett barn?

Alla behöver pengar för att kunna leva.
Varje månad får du lön eller bidrag.
Du måste betala allt med den inkomsten.

Ibland kan du av olika anledningar få extra pengar.
Kanske får du t.ex. bostadsbidrag.

Varje månad har du räkningar:
hyra, el, vatten, försäkringar, telefon.

Du måste även handla mat, kläder
och artiklar för din personliga hygien
(t.ex. schampo, balsam, smink).

Du behöver också pengar till tvättmedel,
rengöringsprodukter, nöjen, buss eller tåg
och mycket mer.

Kanske behöver du också pengar
till en födelsdagspresent.

När du inte har barn, så kan du själv bestämma
vad du vill lägga dina pengar på.
Du behöver inte tänka på någon annan
än dig själv eller din partner.

Allting förändras när det finns ett barn!

Ett barn kostar mycket pengar.

Du måste kunna betala för det.

Viktig information till klienten

PENGAR

När ett barn är litet, behöver du pengar till:

Blöjor

Barnmat

Barnstol

Skötbord

Barnvagn

Hygienartiklar till barnet

Kläder

Säng och sängkläder

Rengöringsmedel och tvättmedel

Leksaker

Barnomsorg

Att göra barnsäkert i hemmet

El och vatten (du tvättar mer och hemmet måste vara varmt)

Spis, kyl/frys, tvättmaskin och dammsugare
och mycket, mycket mer...

Viktig information till klienten

PENGAR

När ett barn blir äldre, behöver du också pengar till:

Skolmaterial

Mat och dryck

Kläder och skor

Leksaker

Möbler till barnets rum

Personlig vård

Cykel eller annat färdmedel

Mobil, dator och liknande

Nöjen

Aktiviteter

Utflykter

Fickpengar

Barnvakt

och mycket, mycket mer...

Viktig information till klienten

PENGAR

Har du tillräckligt med pengar för att försörja ett barn?

Ett barn kostar mycket pengar.

Du kommer att få barnbidrag,
men det räcker inte till
att täcka kostnaderna för allt.

När du har ett barn
så behöver du tjäna mer,
eller så måste du se över
hur du spenderar dina pengar.

I de flesta fall behöver du bli mer sparsam.

När du har barn
så kan du inte alltid fortsätta jobba lika mycket.
Då kommer du också att få lägre inkomst.
Tänk på detta.

Det är också viktigt att du vet
hur mycket saker och ting kostar.

Viktig information till klienten

PENGAR

Ta hand om din ekonomi

Se till att du betalar dina räkningar i tid.

Om du inte betalar elräkningen
så kommer kanske din el att stängas av.
Utan el eller vatten kommer du inte kunna
ta hand om ditt barn ordentligt.

Betala också hyran i tid.
Om du inte betalat hyran
så kan du bli vräkt från ditt boende.
Utan ett hem kan du inte
ta hand om ditt barn ordentligt.

Om du redan har en stor skuld
så kan det vara lämpligt att vänta med att bli förälder.

För att ta hand om ett barn behövs pengar.
Detta kan skapa ytterligare stress och oro.

Viktig information till klienten

PENGAR

Saker att tänka på:

För att ta hand om ett barn behövs pengar.

Har du tillräckligt med pengar
för att ta hand om ett barn?

Vet du vad allting kostar?

Hur spenderar du dina pengar nu?

Är du beredd att ändra dina köpevanor?

Hur ska du göra
för att ändra dina köpevanor?